

A mindennapok méltósága

The Dignity of Everyday Reality

ÉLELMISZERÁRUHÁZ, BUDAPEST, TÚZOLTÓ UTCA
FOOD STORE, BUDAPEST, TÚZOLTÓ STREET

Építész / architect: **KENDIK GÉZA** Szöveg / text: **GÖTZ ESZTER** Fotók / photos: **BUJNOVSZKY TAMÁS**

A rendszerváltás előtt kezdődő ferencvárosi rehabilitáció ama folyamatok egyike, amire Budapest büszke lehet. A romos, szlömös városrész okos döntések nyomán fokozatosan újul meg immár harmadik évtizede. Most a Középső-Ferencváros metamorfózisa újabb állomáshoz ért: az egykori Mária Terézia (majd Kilián) Laktanya felújított lovardájában egy élelmiszerlánc áruháza nyílt meg.

A jellegzetes K.u.K hangulatú, csodálatos téglarchitektúrájú csarnok évtizedeken át a város kedvelt bútor bizományi raktáráruháza volt, a rendszerváltás után nem sokkal bezárták, azóta folyamatosan pusztult. Ferencváros úgy adta el az új tulajdonosnak, hogy az nem bontatja le a helyi védettségű építményt, csak átalakítja. De hogy a tervek ilyen tiszta, puritán, minimális beavatkozást mutatnak, azzal csak az átadás után szembesülhettünk: a lovarda tömbje, szerkezete, homlokzata régi szépségében tündököl, miközben belül az egyterű áruház diszkont árú élelmiszerrel látja el a környék lakóit. Kendik Géza építész szigorúan tartotta magát a kapott épület értékeinek megőrzéséhez: a földszintes csarnokra nem épített rá további szinteket, meghagyta és láthatóvá tette a lovarda acélszerkezetét, elbontotta a telken álló melléképületeket és parkolót – sőt kerékpár-tárolót is –, árufeltöltő területet alakított ki a csarnok mellett.

Az utcáról most egy tízezer sárga-piros kisméretű, tömör téglából komponált, hosszan elnyúló impozáns csarnoképület látszik. A Liliom utcai park felé néző, rövidebb oldalra került az árkádszerűen kialakított kapuzat, innen belépve kettős szélfogó üvegfal mögött tárul fel a belső egyszerű fehér doboza. Itt a tervező felkészült az esetleges további funkcióváltásra is: az acélszerkezet uralta homogén tér különösebb beavatkozás nélkül átalakítható. A belső teret a funkcionális logika szervezi, egyszerű, tiszta, áttekinthető élelmiszer-áruház, jól elhelyezett pénztár-

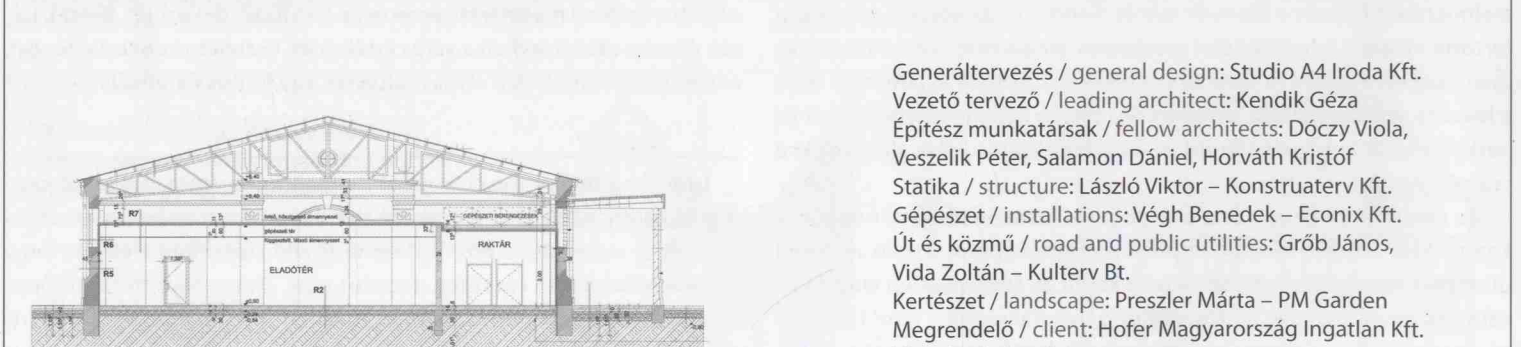
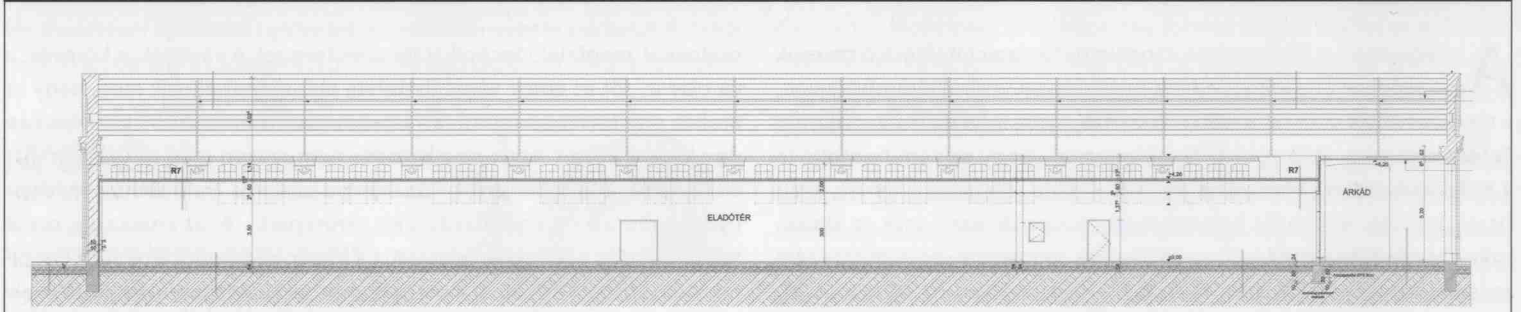
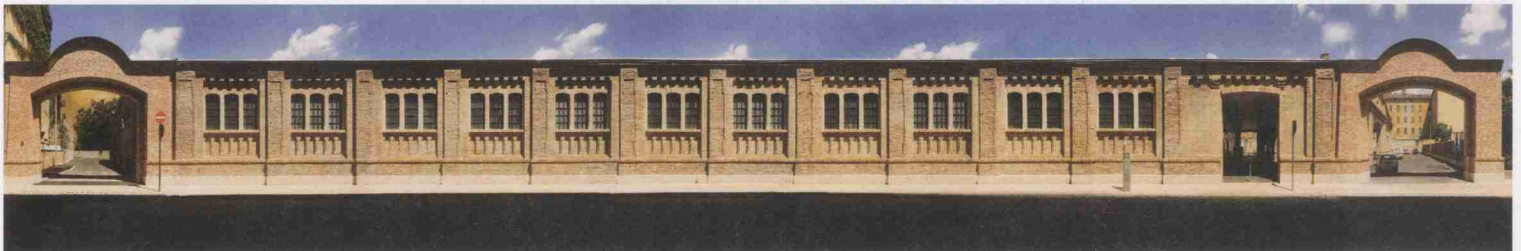
pultokkal, megfelelő technikai felszereltséggel. A vásárlók, a környék, a városrész, sőt az egész város tisztelete abban mutatkozik meg, hogy az áruház egy történelmi múltú, a városhoz szorosan kötődő építményben úgy kapott helyet, hogy ez a kötődés nem szakad meg az új használat által. A közvetlen környezet – az átelleni sarkon a Trafó tömbje, a laktanya mögött a nemrég kialakított kis városi park – és az áruház elé, mellé telepített zöld növényzet felszakítja a Középső-Ferencváros sűrű beépítését, kisebb tereket kínál a megpihenésnek, a közösségi együttlétnek. Alázatos építész magatartás vezette az A4 Stúdió tervezőjét, Kendik Gézát, és nem utolsó sorban a város értékeinek tisztelete az új tulajdonost, amivel megmentették a város múltjának egy fontos darabkáját.

Launched before the change of the political system, the rehab project of Ferencváros is one of those that Budapest may be proud of. As a result of clever decisions, this ruinous and slumming area has been gradually facelifted for three decades now. These days the metamorphosis of Central Ferencváros has reached the next stage: a department store of a food store chain has been opened in the reconstructed riding hall of the former Maria Theresa (later on Kilián) Barracks. The hall with its typically atmospheric and wonderful brick architecture evokes the era of the dual monarchy. It had housed a favourite

second hand furniture store of the capital, which was closed soon after the change of the political system, and had been continuously deteriorating. The local government of Ferencváros sold it to the new owners on condition that the structure enjoying local protection of monuments must not be demolished, and it could only be re-

modelled. However, we can see only now that the designs involved a minimal degree of intervention in a clear and puritan way: the mass, the structure and the facade of the riding hall has been restored to its old glory and beauty, whilst the single-space department store it houses offers food at discount prices for city-dwellers living nearby.

Generáltervezés / general design: Studio A4 Iroda Kft.
 Vezető tervező / leading architect: Kendik Géza
 Építész munkatársak / fellow architects: Dóczy Viola,
 Veszeli Péter, Salamon Dániel, Horváth Kristóf
 Statika / structure: László Viktor – Konstruaterv Kft.
 Gépészet / installations: Végh Benedek – Econix Kft.
 Út és közmű / road and public utilities: Grób János,
 Vida Zoltán – Kulterv Bt.
 Kertészet / landscape: Preszler Márta – PM Garden
 Megrendelő / client: Hofer Magyarország Ingatlan Kft.
 Kivitelezés / main contractors:
 Stettin - Hungária Kft. (magasépítés),
 Gebrüder Haider Kft. (mélyépítés)